

Daniel Liljekvist
Kanslichef
08-124 57 236.
Daniel.Liljekvist@ekero.se

Kommunstyrelsen

Rapport till Kommunfullmäktige om valen 2018

Dnr KS18/182

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att ge Kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på ny valdistriktsindelning för Ekerö kommun.
2. Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att ge Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden och Kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att göra en översyn av vallokaler och förtidsröstningslokaler i syfte att ta fram nya lokaler för ändamålet.
3. Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att Kommunstyrelsen ska samordna de båda uppdragen.

Sammanfattning av ärendet

Valnämnden har upprättat en rapport över RKL-valets genomförande för överlämning till Kommunfullmäktige. Rapporten består av statistik över valet, sammanfattade reflektioner och förbättringsförslag till nästkommande RKL-val.

Valnämnden föreslår att till nästa ordinarie RKL-val 2022 bör nya valdistrikt och lokaler för valdags- och förtidsröstning tas fram. Detta innebär ett omfattande arbete som involverar flera nämnder och delar av den kommunala organisationen. Utöver erfarenheterna från det senaste RKL-valet behöver även förutsättningar gällande kommunens befolkningsökning och nybyggnation tas med i planeringen. Därför föreslår kommunkansliet att fullmäktige bör besluta om att detta uppdrag bör påbörjas under 2019 för att kunna ta fram ett förslag i god tid innan den praktiska planeringen av RKL-valet 2022.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kommunkansliet, 2018-10-31
Rapport till Kommunfullmäktige om valen 2018, 2018-10-10

Ärendet

Rapporten från Valnämnden innehåller statistik och slutsatser från RKL-valet 2018. Sammanfattningsvis ökade valdeltagandet i Ekerö kommun jämfört valet 2014. Ca 37 % av de röstberättigade (ca 7 500 personer) valde att förtidsrösta, en ökning på 3,2 % jämfört antalet förtidsröstande 2014.

I Valnämndens slutsatser lyfts följande två frågor för ställningstagande:

1. Valdistrikt

Valnämnden föreslår att Kommunfullmäktige ska besluta om nya valdistrikt samt se över lokalerna för valdags- och förtidsröstning. I det senaste RKL-valet var kommunen uppdelat i 15 valdistrikt. Denna valdistriktsindelning kommer även gälla i valet till Europaparlamentet 2019.

Ett normalt valdistrikt ska ha mellan 1 000-2 000 röstberättigade. Särskilda skäl kan medge fler eller färre röstberättigade. I Ekerö kommun har bland annat Adelsös valdistrikt färre än 1 000 röstande. 2 000 röstande är dock i Ekerös erfarenhet ohållbart; faktum är att Valnämndens erfarenhet säger att helst ska antalet röstande inte överstiga ca 1 500 för att möjliggöra en hållbar och korrekt logistik på valdagen.

Kommunfullmäktige ska senast året innan valåret besluta om förslag till valdistriktsindelning. Slutgiltigt fastställande görs av Länsstyrelsen senast 1 december året innan valåret.

Kvarhålls principen om max 2 000 röstberättigade per distrikt behöver 1 nytt distrikt organiseras utifrån nuvarande befolkningstal i kommunen. En princip om ca 1 500 röstande per distrikt innebär organiserandet av 7 nya distrikt utifrån nuvarande befolkning i kommunen. Valnämndens bedömning är att inledningsvis bör en översyn studera hur två eller möjligen tre nya distrikt kan organiseras. Det innebär inte en direkt anpassning till distrikt på max 1 500 röstande, men utifrån förutsättningarna är det en utgångspunkt för att kunna se vad som är möjligt att genomföra. I det arbetet är det viktigaste att kommunens planerade befolkningsökning studeras parallellt så att hänsyn kan tas till utvecklingen mellan 2018 och 2022.

Utöver medverkan från kommunkansliet kommer detta arbete bland annat behöva involvera Miljö- och Stadsbyggnadskontoret. Kommunkansliet föreslår därför att fullmäktige ska ge uppdraget till Kommunstyrelsen. Ett definitivt förslag på ny indelning kommer behövas under 2020 för att Valnämnden ska ges goda förutsättningar att rekrytera de röstmottagare som ska bemanna distrikten.

2. Vallokaler och förtidsröstningslokaler

Valnämnden föreslår även att en översyn ska göras av vallokaler och förtidsröstningslokaler. Genomförda utvärderingar har visat att det funnits brister gällande funktion och logistik i flera av vallokalerna och båda fasta förtidsröstningslokaler. Dessa brister kommer behöva omhändertas till nästa ordinarie RKL-val och kan i flera fall innebära att vissa distrikt måste byta vallokaler. Detta bör i så fall ske parallellt med arbetet för att ta fram en ny valdistriktsindelning.

Gällande den mobila röstningsstationen kommer även där översyn behöva göras gällande om och i så fall var den ska användas.

Lokalfrågorna berör Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden och Kultur- och fritidsnämnden och fullmäktige föreslår att de tre nämnderna ska ges i uppdrag att se över lokalerna i syfte att ta fram förslag på nya vallokaler där det bedöms behövas.

Samordning av uppdragen

Uppdragen är dels beroende av varandra och dels beroende av insatser från flera berörda nämnder och kontor. För att samordna uppdragen föreslår kommunkansliet att fullmäktige beslutar att Kommunstyrelsen ska ha uppdraget att svara för samordningen.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen
Kultur- och fritidsnämnden
Tekniska nämnden
Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Valnämnden

Daniel Liljekvist
Kanslichef